

BIBLIOTECA CENTRULUI DE EXCELENȚĂ ÎN ECONOMIE ȘI FINANȚE, MUNICIPIUL CHIȘINĂU – BIBLIOTECĂ CU TRADIȚII DE PESTE 75 DE ANI

Olga CHEIANU,
Biblioteca Centrului de Excelență
în Economie și Finanțe

Rezumat: Articolul reflectă etapele de dezvoltare a Bibliotecii Centrului de Excelență în Economie și Finanțe din municipiul Chișinău în contextul evoluției instituției de învățământ. Autorul scoate în evidență baza tehnico-materială, specificul colecțiilor bibliotecii, serviciilor oferite comunității. **Cuvinte-cheie:** Biblioteca Centrului de Excelență în Economie și Finanțe, colecții, servicii de bibliotecă, cultura informației.

Abstract: This article presents stages of development of the Library of the Center of Excellence in Economy and Finance in Chisinau in the context of evolution of this educational institution. The author highlights its technical and material basis, specifics of the library collections and the services offered at community level.

Keywords: Library of the Center of Excellence in Economics and Finance, collections, library services, information culture.

Pentru prima data am pășit în spațiile Centrului de Excelență în Economie și Finanțe (în continuare – CEEF) din municipiul Chișinău în anul 2017, pentru a fi angajată la bibliotecă. O bibliotecă cu o colecție de peste 86.000 de documente, spații mari, luminoase și prietenoase, dotate cu toate cele necesare și în perspectivă – o reparație capitală în anul 2019.

Istoria bibliotecii IP CEEF nu poate fi separată de istoria instituției în cadrul căreia funcționează. Astfel, la 29 noiembrie 1945, odată cu fondarea Tehnicumului de Economie și Finanțe, subordonat Ministerului Finanțelor, este creată biblioteca acestuia – ca parte indispensabilă a unei instituții de învățământ, care a parcurs mai multe etape de dezvoltare. Această instituție de învățământ a fost redenumită în anul 1948 Tehnicumul Financiar Creditar al Ministerului Finanțelor al RSSM. După patru ani de activitate Tehnicumul a fost strămutat

în orașul Tighina și reorganizat în Tehnicumul de Evidență Contabilă al Ministerului Agriculturii al RSSM. Din 1958 până în 1968 la Chișinău a funcționat o filială a Tehnicumului Unional de Finanțe și Economie cu sediul la Moscova.

O etapă importantă demarează de la 1 septembrie 1968, când instituția începe să funcționeze cu denumirea Tehnicumul Financiar-Economic din Chișinău. Iar în anul 1990 schimbările parvenite au generat transformarea Colegiului (Tehnicumului) într-o instituție națională de învățământ – predarea disciplinelor de specialitate fiind realizată preponderent în limba română. În colecțiile bibliotecii apar primele titluri de carte în limba română, editate la Editura Economică (București), prin donații de la Fundația SOROS Moldova, de la firma Bucureșteană EXPO VENUS, Academia de Studii Economice din Moldova, Firma Contabil Service (acte normative în domeniul contabilității și fiscalității).

Statutul de „centru de excelență” este atribuit Colegiului Financiar-Bancar din Chișinău în anul 2016 prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, în baza prevederilor Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Centrului de Excelență. Conform prevederilor regulamentului menționat, centrul de excelență este o instituție din cadrul sistemului de învățământ profesional tehnic cu potențial sporit în domeniile de competență, specializat în domeniile prioritare ale economiei naționale. Instituțiile cu acest statut au un rol dual, având atribuții atât în sfera prestării serviciilor educaționale de nivelurile III, IV, V ale sistemului de învățământ, cât și în sfera dezvoltării capacităților sectorului de învățământ profesional tehnic, în vederea racordării lui la cerințele pieței și la procesele de aplicare a inovațiilor didactice și tehnologice [6, 8].

În prezent în structura Centrului de Excelență în Economie și Finanțe funcționează următoarele catedre: Finanțe, Administrarea afacerilor, Contabilitate, Informatica, Matematica și fizica, Limbă și comunicare. În cadrul acestora sunt pregătiți specialiști în domeniile: contabilitate, impozite și percepere fiscală, finanțe și asigurări, finanțe și bănci, planificarea și administrarea afacerilor, administrarea aplicațiilor web, programare și analiza produselor program, operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor și controlor-casier.

Misiunea, viziunea și valorile bibliotecii

Biblioteca Centrului de Excelență în Economie și Finanțe este în serviciul studenților, cadrelor didactice, utilizatorilor externi, oferind acces gratuit și nediscriminatoriu la informație, servicii, produse pentru membrii comunității instituționale.

Viziunea: Biblioteca – centru informațional, de cultură, comunitar, implicat activ în viața instituției de învățământ.

Valorile Bibliotecii CEEF: accesibilitate, participare, parteneriate, autonomie profesională, performanță.

Colecții. Resurse informaționale în sprijinul procesului educațional

Colecțiile bibliotecii includ o varietate

te mare de documente de diferite tipuri: în format tradițional, electronice, audio, video, materiale cartografice etc. Cea mai mare parte o constituie manualele de cultură generală, cele de specialitate, beletristică. După apartenența tipologică colecțiile bibliotecii sunt constituite preponderent din volume/cărți (81%), periodice (5%), documente electronice (2%), documente audio și video, materiale cartografice (2%). Documentele în limba română constituie 67% din volumul colecțiilor.

Anul 2016 a fost unul deosebit din motivul includerii instituțiilor de învățământ profesional tehnic în *Schema de închiriere a manualelor de cultură generală*, fapt ce a contribuit la îmbunătățirea asigurării documentare a procesului de învățământ.

Biblioteca IP CEEF utilizează toate metodele posibile de completare a colecțiilor, cea mai nouă fiind organizarea diferitor activități tematice sau prilejuite de evenimente cultural-sociale, când utilizatorii sunt îndemnați să doneze cărți pentru bibliotecă. Proiectul de Parteneriat Comunitar „Evantai Cultural-Artistic” (anul 2022) a finalizat, de asemenea, cu un eveniment de donație de carte pentru bibliotecă din partea membrilor comunității.

Achizițiile anuale în ultimii cinci ani sunt în descreștere și situația devine mai alarmantă din motive economice. Dacă în anul 2018 au fost achiziționate 501 de exemplare, rata de înnoire a colecției constituind 0,005%, în anul 2023 indicatorii corespunzători constituie respectiv 141 de exemplare și 0,001%. Este în descreștere indicatorul de performanță – achiziții per utilizator al bibliotecii. Dacă în anul 2018 acesta constituie 0,27% exemplare, în anul 2023 – 0,07% exemplare [4].

Achizițiile insuficiente sunt acoperite de împrumutul interbibliotecar. În ultimii anii sunt deosebit de eficiente astfel de acorduri cu Biblioteca Națională al Republicii Moldova, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică și alte instituții. Din anul 2021 colecțiile Bibliotecii CEEF sunt reflectate în Catalogul Național Colectiv Partajat SIBIMOL.

Servicii oferite de bibliotecă

Biblioteca CEEF sprijină procesul de învățământ și cercetare, interesele de informare, studiu, lectură, educație și recrearea utilizatorilor prin servicii și produse. Orientându-se pentru diversificarea și personalizarea serviciilor, prestarea acestora în baza tehnologiilor informaționale, biblioteca a devenit un veritabil centru de informare, de dezvoltare a competențelor studenților și cadrelor didactice.

Astfel, Biblioteca CEEF oferă următoarele servicii:

- *acces la resurse informaționale* (colecții de bibliotecă, cataloage tradiționale, catalogul național colectiv al bibliotecilor publice teritoriale SIBIMOL);
- *acces la echipament și rețele informaționale, servicii electronice* (acces Internet, Wi-Fi, rețele sociale <https://www.facebook.com/profile.php?id=100062939034028>, baze de date cu acces deschis naționale și internaționale: Instrumentul Bibliometric Național, DOAJ, DOAB, OpenBook; repozitorii instituționale, îndeosebi Repozitoriul instituțional al ASEM);
- *acces, distribuire și livrare de documente*: împrumut și consultare de documente în sala de lectură; împrumut interbibliotecar; împrumut la domiciliu; furnizare electronică de documente; rezervare a documentelor solicitate; servicii de referințe, inclusiv electronice; serviciu informațional de consultanță „Întreb@bibliotecarul”; buletine de achiziții cu apariție lunară, trimestrială, anuală;
- *animații culturale și instruirii*: instruirea utilizatorilor în cultura informației; organizarea expozițiilor tradiționale și virtuale; organizarea activităților cu caracter literar, cultural, educativ, social; științific, de recreere; oferirea spațiului pentru comunicare, evenimente, activități de importanță socială sau comunitară;
- *facilități de multiplicare și arhivare a documentelor*: copierea/fotocopiarea pe suport de hârtie a documentelor; tipărirea la imprimantă a documentelor; scannarea documentelor/imaginilor și transmiterea acestora prin e-mail;

Dezvoltarea competențelor de cultura informației

La începutul fiecărui an de învățământ se desfășoară un ciclu de ore informaționale pentru elevii din primul an de învățământ. Sunt organizate lecții publice, traininguri, mese rotunde, excursii la biblioteci, ore de instruire în utilizarea bazelor de date, a revistelor de specialitate, cataloagelor electronice și tradiționale. Scopul acestor măsuri de instruire în cultura informației este de a crea o generație care are abilități de a găsi și utiliza informația necesară din surse sigure pentru creșterea și dezvoltarea performanțelor în procesul de studii și pe parcursul vieții.

Baza material-tehnică a Bibliotecii CEEF

Spațiile Bibliotecii CEEF, recent renovate, corespund cerințelor unei biblioteci moderne. Suprafața constituie 250 m² în total, cu o capacitate de 70 de locuri, oferite simultan în sala de lectură. Biblioteca dispune de ecran, proiector, 4 calculatoare pentru personalul bibliotecii și 2 pentru utilizatori, 2 printere, scanner, tablă interactivă. Sunt create condiții atât pentru studiul și documentarea individuală a cadrelor didactice, studenților, cât și pentru proiecte de grup.

În spațiile bibliotecii sunt organizate ore educaționale la diverse discipline, fapt ce permite implicarea bibliotecarilor cu metode specifice: expoziții la tema concretă a disciplinei, reviste bibliografice, prezentări de noi achiziții etc.

Etapile de evoluție și transformare a instituției s-au reflectat și asupra bibliotecii, colecțiilor acesteia, biblioteca oferind serviciile informațional-documentare necesare comunității, demonstrând profesionalism și dăruire.

Biblioteca CEEF se orientează pentru astfel de priorități ca diversificarea/personalizarea serviciilor oferite, cu accent pe e-servicii, atragerea resurselor informaționale pentru satisfacerea necesităților informațional-documentare, creșterea potențialului de achiziții de documente. Accesul la biblioteca digitală ar fi un pas spre utilizator care are nevoie de o altă metodă de utilizare a bibliotecii – de la distanță, mai ales, ținând cont de adversitățile care modelează funcționarea instituției.

Referințe bibliografice:

1. IP Centrul de Excelență în economie și Finanțe [online] [citată 13.11.2023] Disponibil <https://www.ceef.md/>
2. IP Centrul de Excelență în economie și Finanțe [online] [citată 13.11.2023] Disponibil <https://www.ceef.md/specialit%C4%83%C8%9Bi>
3. ODAINIC, I. Gh. Almanah enciclopedic: Perioada de tranziție anii 1989-2008. Chișinău: Pontos, 2009. 684 p. ISBN 978-9975-51-060-8.
4. RAPORT privind activitatea Bibliotecii în anul 2022 Centrul de Excelență în Economie și Finanțe. Chișinău, 2022. 4 p. Manuscris.
5. REGULAMENT privind organizarea și funcționarea Bibliotecii IP CEEF. Chișinău, 2021. 5 p. Manuscris.
6. REGULAMENT de organizare și funcționare al IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe. [online] [citată 13.11.2023] Disponibil: <https://www.ceef.md/upload/elevi/extras%20regulament%20informatii.pdf>
7. REGULAMENT privind gestionarea colecției de bibliotecă. Aprobata prin ordinul nr. 196 din 30.10.2022 al ministrului Culturii. [citată 16.11.2023]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134445&lang=ro
8. REGULAMENT - cadru de organizare și funcționare a instituției de învățământ profesional tehnic secundar. Aprobata prin ordinul nr. 840 din 21.08.2015 al Ministerului Educației. [citată 15.11.2023]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113279&lang=ro .
9. REGULAMENT-cadru de organizate și funcționare a Centrului de excelență. Aprobata prin ordinul nr. 1158 din 04.12.2015 al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. [citată 15.11.2023]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113286&lang=ro